

DATOS IDENTIFICATIVOS

Recursos Naturais e Paisaxe na Ordenación do Territorio

Materia	Recursos Naturais e Paisaxe na Ordenación do Territorio			
Código	O02M054V01110			
Titulación	Mestrado Universitario en Historia, Territorio e Recursos Patrimoniais			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	3	OB	1º	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Dpto. Externo Historia, arte e xeografía			
Coordinador/a	de Uña Alvarez, Elena			
Profesorado	de Uña Alvarez, Elena Prego Reboredo, Ricardo			
Correo-e	edeuna@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Coñecemento e aplicación das bases teóricas e das secuencias metodolóxicas para a investigación dos recursos/paisaxes naturais en unidades territoriais integradas.			

Competencias de titulación

Código				
A7	Adquirir a capacidade para discriminar e valorar as distintas manifestacións do patrimonio así como interpretar e utilizar as normas de aplicación deste.			
A9	Habilidade na aplicación de criterios e no coñecemento e utilización de técnicas e de instrumentos para a análise, valoración e xestión do patrimonio.			
A10	Capacidade para a aplicación de metodoloxías de análise do patrimonio territorial segundo obxectivos de protección e posta en valor.			
B1	Analizar, sintetizar e interrelacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.			
B2	Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.			
B10	Mostrar sensibilidade ante a problemática ambiental.			

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir a capacidade para discriminar e valorar as distintas manifestacións do patrimonio así como interpretar e utilizar as normas de aplicación do mesmo. Analizar, sintetizar e relacionar feitos e conceptos histórico-xeográficos e artísticos dende unha perspectiva crítica.	A7	B1
Habilidade na aplicación de criterios e no coñecemento e utilización de técnicas e de instrumentos para a análise, valoración e xestión do patrimonio. Establecer hipóteses a partir de datos dispoñibles e proceder á súa confirmación ou refutación mediante a aplicación dunha metodoloxía científica.	A9	B2
Capacidade para a aplicación de metodoloxías de análise do patrimonio territorial segundo obxectivos de protección e posta en valor. Mostrar sensibilidade ante a problemática ambiental.	A10	B10

Contidos

Tema	
------	--

1. Recursos naturais, paisaxe e territorio:
Investigación básica e aplicada.	1.1 A nova cultura do territorio.
1.2 Dimensións ecolóxica, funcional e patrimonial cara á sustentabilidade.
2. Investigación nunha interface territorial integrada: auga.	2.1 O compoñente auga, un recurso natural.
2.2 O sistema río-esteiro-ría-océano e as súas variacións históricas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	6	8	14
Estudo de casos/análises de situacións	5	6	11
Seminarios	4	4	8
Saídas de estudo/prácticas de campo	4	16	20
Tutoría en grupo	3	3	6
Actividades introdutorias	1	1	2
Probas de tipo test	2	6	8
Cartafol/dossier	0	6	6

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e protocolos da investigación na temática do programa.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun caso real coa finalidade de coñecerlo e interpretalo, para reflexionar, completar coñecementos, xerar hipóteses, e introducir os procedementos e técnicas de investigación.
Seminarios	Actividade dirixida enfocada á investigación dun tema específico, que permite afondar ou complementar os contidos da materia. Complemento das clases teóricas e base das prácticas de campo.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade dirixida de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa investigación na materia. Desenvolverase en espazos non académicos exteriores.
Tutoría en grupo	Diálogo do alumnado co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe/avaliación.
Actividades introdutorias	Actividades encamiñadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado, así como a presentar a materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminarios	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, tanto individual como en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa investigación da temática da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade será desenvolvida de forma presencial (directamente na aula e no ámbito non académico) e tamén de forma non presencial (a través do correo electrónico).
Saídas de estudo/prácticas de campo	Actividade académica desenvolvida polo profesorado, tanto individual como en pequeno grupo, que ten como finalidade atender as necesidades e consultas do alumnado relacionadas coa investigación da temática da materia, proporcionándolle orientación, apoio e motivación no proceso de aprendizaxe. Esta actividade será desenvolvida de forma presencial (directamente na aula e no ámbito non académico) e tamén de forma non presencial (a través do correo electrónico).

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	Control da asistencia ás sesións e proba tipo test para avaliar a consecución dos mínimos nas competencias adquiridas nas sesións teóricas presenciais (saber básico) que inclúe preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta. Os alumnos seleccionan unha resposta entre un número limitado de posibilidades.	20%
Estudo de casos/análises de situacións	Avaliación segundo asistencia e participación interactiva na análise. Os alumnos deben dar resposta á actividade suscitada, aplicando os coñecementos do saber básico e instrumental da materia desenvolvida.	20%
Seminarios	Participación e preparación dun documento integrado nun informe (sección I), elaborado polo estudante, que recolle un glosario dos conceptos teórico-metodolóxicos fundamentais e unha avaliación significativa sobre as experiencias debatidas durante o proceso de formación cara á investigación.	20%

Saídas de estudo/prácticas de campo	Participación e preparación dun documento integrado nun informe (sección II), elaborado polo estudante, que recolle os aspectos procedementais desenvolvidos na realización e posterior reflexión autónoma das prácticas (investigación de campo).	20%
-------------------------------------	--	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

- Euwater (2005) *Declaración Europea por una Nueva Cultura del Agua*. Madrid, Comité Científico Euwater.
- Harvey, J.G. (1990) *Atmosphere and Ocean: our fluid environments*. London, The Artemis Press.
- Jiménez Herrero, L.M. (dir) (2008) *Agua y sostenibilidad*. Madrid, Ministerio de Medio Ambiente.
- Mata Olmo, R. & Fernández Muñoz, S. (2008) *Paisajes y patrimonios culturales del agua*. FNCA, Panel Científico.
- Roberts, N. (1998) *The Holocene, an environmental history*. Oxford, Blackwell.

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

- Crossland, C.J. et al (2005) *Coastal fluxes in the Anthropocene*. Berlin, Springer.
- Chapman, D. (ed) (1992) *Water Quality Assessments*. London, Chapman & Hall.
- Díaz Fierros, F. (ed) (1996) *As Augas de Galicia*. Santiago de Compostela, Consello da Cultura Galega.
- Evans, G. & Prego, R. (2003) Rias, Estuaries and incised Valleys: is a ria an estuary? *Marine Geology*, 196: 171-175.
- Navés Viñas, F. (2005) *Arquitectura del Paisaje Natural de la Península Ibérica*. Barcelona, Omega.
- Steele, J.H. (2001) *Encyclopedia of Ocean Sciences*. San Diego, Academic Press.
- VV. AA. (2001) *Atlas de Galicia. Medio Natural*. Santiago de Compostela, Xunta de Galicia.
- VV. AA. (2004) *Patrimonio Geológico de Galicia*. Madrid, Enresa.
- VV. AA. (2009) *Evidencias e impactos do Cambio Climático en Galicia*. Santiago de Compostela, Xunta de Galicia.

INFORMACIÓN WEB

- Comité Internacional Humedales Ramsar (HR) <http://www.ramsar.org/>
- Estuarine and Coastal Sciences Association (ECSA) <http://www.ecsa-news.org/>
- European Science Foundation (ESF) <http://www.esf.org/>
- Fundación Nueva Cultura del Agua (FNCA) <http://www.unizar.es/fnca/>
- International Geosphere-Biosphere Programme (IGBP) <http://www.igbp.net/>
- International Human Dimensions Programme (IHDP) <http://www.ihdp.org/>
- Observatorio de la Sostenibilidad en España (OSE) <http://www.sostenibilidad-es.org/>

Recomendacións

Outros comentarios

Esta materia será impartida por a Profesora Dra. Elena de Uña Álvarez (UVI) e o Profesor Dr. Ricardo Prego Reboredo (CSIC).